

Idrottsminnen

Nr 2 — Juni 2023

Juryens motivering: "Hälsinge-Guldet" 1987 tilldelades **Joe Lönngren**, Edsbyns IF, för bl.a. följande idrottsprestationer: Framstående insatser i Svenska Bandy-landslaget med VM-guld som kronan på verket, och uttagen i "All Star Team" vid VM-turneringen i bandy 1987."

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Kassörens ruta nr. 2 – 2023.

ALLA KAN BLI MEDLEM I HÄLSINGLANDS IDROTTHISTORISKA SÄLLSKAP.

Alla, med ambition att ta del av, sprida och bevara Hälsinglands digra och intressanta idrottshistoria, hälsas varmt välkomna som medlem i HIHS.

Våra medlemsavgifter för 2023 är:

- 150;-** Enskild medlem
- 250;-** Föreningar och klubbar
- 350;-** Förbund, företag och kommuner.

Hur blir jag medlem i HIHS?

Medlemsavgiften betalas till vårt bankgiro **273–0133**
eller via Swish **123 038 81 65**.

Kom ihåg att uppgive namn och adress, gärna en e-postadress.

Man kan även på vår hemsida: www.HIHS.se
ansöka om medlemskap!

Det är redan 362 som betalande medlemsavgiften för 2023.

Nya medlemmar.

HIHS har, sen det senaste utskicket av Idrottsminnen, fått den stora äran att hälsa följande nya medlemmar varmt välkomna:

Lasse Larsson, Alfia, Peter Mattson, Kilafors, Ingrid Fredlund, Los, Mats Blanck, Sandarne, Erik Andersson och Mattias Lemberg, Söderhamn

Kontakta Owe Flodin på 070-569 08 31

e-post: oweflodin45@gmail.com

om du har frågor rörande medlemskap.

Dags för andra numret av Idrottsminnen 2023

I detta nummer av Idrottsminnen **2–2023** skriver **Stefan Karlsson** om **Joe Lönngren, Edsbyns IF**, hans idrottsprestationer på bandyplanen under 1987 var av högsta klass.

HIHS besökte **Enångers IK** när föreningen fyllde 100 år.

Gunnar Högborg, skriver om dragspelskungen **Sone Banger**, han var även med i fotbollen på ett speciellt sätt.

När seklet var ungt, **Bengt Olof Eskilsson** skriver om när idrotten startade på riktigt i Hälsingland.

Anders Björkman berättar om när **Enångers IK** startade sitt föreningsliv för 100 år sedan.

HIHS berättar om en fotbollsmatch den 21 maj 1944, mellan **Söderhamns IF och Hudiksvalls IF**. Det är snart 80 år sedan.

Vi redovisar resultatet av **Christer Strids** kluriga frågor i **1–2023**

Det är **lätt att glömma** att betala **medlemsavgiften för 2023**.

Christer Stridh har denna gång skrivet ner några kluriga frågor i Idrottsminnen, som ni kan fundera över i sommarvärmen. **Fina priser!**

Göran Strömbom har "hittat" ett foto på **Hudiksvalls ABK:s** pojklag från 1958. Kanske var det dessa grabbar som grundlade så att ABK blev Hälsingland storlag framöver.

HIHS skriver om när far och son möttes i DM-finalen i tennis, år 1966.

Idrottsledaren **Sven-Gunnar Karlsson** har tyvärr lämnat jordelivet.

Nu är det klart vart **Idrottsresan 2023** landar, **Finnkampen** på Stockholms stadion.

Välkomna till Idrottsminnen 2–2023

Lars Hedlund

Hälsingeguldet 1987 tilldelades Joe Lönngren

Juryns motivering:

"Hälsingeguldet 1987, tilldelades Joe Lönngren, Edsbyns IF, för bl.a. följande idrottsprestationer: Tongivande spelare i Edsbyns IF:s bandylag, framstående insatser i Svenska Bandylandslaget med VM-guld som kronan på verket. och uttagen i "All Star Team" vid VM-turneringen i bandy 1987." Denne Edsbylegendar var en riktigt hårdnackad spelare, något som många av hans forna motståndare säkert kan skriva under på. Joe är helt klart en av världens bästa bandyspelare genom tiderna.

Det är ytterst sällsynt att en försvarsspelare får uppmärksamhet redan i pojklagen. Men i Edsbyn hade vi en liten yngling som dominerade de bakre regionerna i vilket lag han än spelade. Bernt Larsson, riksinstruktören från Rättvik som tränade Byn under några vintrar då konstisen var ny, såg här vilken jättetalang Edsbyn hade på gång.

I serieavslutningen den 27 februari 1977 gav han Joe Lönngren chansen uppe i Sundsvall mot Selånger SK.

Rolf Jonsson tog hand om laget säsongen senare (1978) och litade blint på 16-årige Joe som placerades på den strategiska liberoplatsen!

Joe uppträdde som ett rutinerat försvarslås. Byn gick via serieseger till slutspel och semifinal mot Broberg där Joe gjorde avgörande mål i två av matcherna.

Det blev SM-final!

Joe plockade ner Tobbe Ek & Co i Västerås, gjorde mål och blev Sveriges yngste bandymästare någonsin!

I lilla Byn inser vi egentligen inte hur stor Joe var i bandy-Sverige. Han var en stor man även utanför planen. Med hjärtat i Byn stannade han kvar trots högviss med mycket lockande anbud. Med stil, såg han till att laget alltid var goda och fina representanter för bandysporten och Edsbyn. En hyvens kille som lämnade ett stort tomrum efter sig sedan han spelade sin sista match i Nässjö den 18 februari 1996.

Vi skulle kunna skriva spaltmil .. om **Joe Lönngren**.

Den absolut **störste bandyspelaren som Edsbyn fostrat**.

Joe Lönngren bor sedan många år i Viksjöfors, strax utanför Edsbyn. Jobbar idag som fastighetschef i det kommunala bostadsföretaget AEFAB, där han började redan år 1986 som snickare och har under åren jobbat inom olika områden i företaget. Joes fritidsintressen är i första hand jakt å fiske. Hur är det med bandyintresset? Fortfarande ett stort intresse men har inget officiellt uppdrag inom sporten utan följer det utifrån om man säger så.

Joe Lönngrens meriter:

429 allsvenska matcher under 19 säsonger med 35 mål. 96 A-landskamper, tre SM-finaler, ett SM-guld, tre VM-guld, VM-kung 1987, VM:s bästa försvarare 1991, Stor Grabb nr 186.

Joe är invald sedan år 2021 i Bandyns Hall of fame

Joe spelade alltid i tröja nr 15, vilken är en av 2 st tröjor som föreningen pensionerat.

Stefan Karlsson

Norralla IF och HIHS besökte Enångers IK. när klubben firade 100 års jubileum.

Den 25 mars 1923 bildades Enångers IK och 100 år senare på samma datum var det jubileumsfest på bygdegården i Enånger.

Norralla IF med centerhalven **Mats Persson** och ytterhalven **Stig Ohlson** och undertecknad besökte EIK för att titta på utställningen och för att gratulera 100-åringen och för att träffa gamla fotbollsspelare från det glada 60-talet.

Visst träffade vi många kända ansikten från 60-talets matcher **Göran Bodin, Rune och Stefan Olsson**, tyvärr är många av spelarna borta men det är ju 60 år sedan också. Men ändå diskuterades det derbymatcherna mellan Norralla och Enånger och särskilt Rune Olsson kom ihåg att undertecknad eventuellt på något sätt satt krokben på honom i en match på Långåker (Så hette planen i Norralla på de tiden) så att han har ont i ena tummen fortfarande. **Men det är nog en skröna !!**

Vi hann även med att titta på utställning, med EIK:s historia från början till nutid. Ett imponerande bildspel av **Anders Björkman** fd. ordförande i EIK (Nu är det hans son som övertagit rollen) Anders skall verkligen premieras. Hans dokumentation av EIK:s första 100 åren är verkligen intressant att läsa. Här finns dokumenten bevarade och digitaliserade från EIK:s början 1923 till dags dato.

I detta nummer av Idrottsminnen finns en förkortad version av skriften Enånger 100 år.

Hade som representant för Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap tillsammans med vår styrelseledamot Leif Styrman, äran att vara inbjudan till EIK:s jubileumsfest på bygdegården senare på lördagen.

Tillsammans med andra inbjudna gäster, Iggesunds IK, Forsa IF, Näs vikens IK och Hälsinglands FF var det en fullsatt bygdegård som firade Enångers 100 år som idrottsförening. Det var blandat från äldre till yngre som verkligen levde upp till jubiléet.

Inleddes med att ordförande Johan Björkman hälsade välkommen och redogjorde för jubileumskvällens innehåll. Sedan överlämnade han ordet till fader Anders, som började berätta om hur EIK kom till och hur det utspelades från 1923 framåt, att Anders var påläst det behöver jag egentligen inte skriva om för han kunde verkligen historien om EIK. Anders kom i omgångar och berättade om EIK:s idrottssaga och mellan hans berättelse serverades det en tre-rätters middag som smakade alldeles utmärkt. Efter varmrätten var det dags för tal och överlämnande av gåvor till EIK. Först ut Iggesunds IK, sedan Näs viken och sedan var det HIHS tur att gratulera EIK. Tillsammans med Leif Styrman berättade vi lite om vår verksamhet i HIHS, för att sedan delade ut vår "Hälsingbock" tillsammans med blommor och ett gratis-år av vår tidskrift Idrottsminnen. Vi avslutade med att sjunga Leif Styrmans egen skrivna visa om Rune Olsson. Hur det togs emot vet vi inte riktigt, men det applåderades i alla fall...!!

Även Hälsinglands FF gratulerade EIK, Dan Jonsson fd. ordförande talade varmt om EIK och utdelade SvFF:s utmärkelse till Anders Björkman för hans mångåriga arbete i EIK.

Sedan kom nog kvällens höjdpunkt.

Vi vet att **Rune Olsson** har varit en duktig spelare och sedan ledare i EIK under många år. Rune har varit lite av ansiktet utåt för EIK. Vår gemensamme vän kallades upp och hyllades för alla år i EIK. Men höjdpunkten var nog att **Rune Olsson** utan att veta något i förväg får ett vandringspris uppkallats efter sig. Ett ögonblick när man kunde se denne **Rune Olsson** bli något rörd tillsammans med stående jubileumsgäster som verkligen applåderade.

Stort för Rune och Enångers IK.

Lars Hedlund

Sone Banger spelade aldrig fotboll - men han avgjorde matchen...

Dragspelskungen och rikskändisen **Sone Banger** från Los, var ingen fotbollsspelare.

Han spelade visserligen mycket, men inte fotboll. Det var dragspel för hela slanten!

Han var svensk mästare på dragspel, redan som tonåring.

Han blev Tv-kändis i programmet Söderkåkar, men det var på den tiden då inte alla hade hunnit skaffa sig TV.

Men han var, som sagt var, ingen idrottslig talang.

Detta till trots, så var han fascinerad av fotboll. Mest lokal fotboll.

En episod, som han själv mindes, och gärna berättade om, utspelade sig när Sone var liten grabb, kanske bara 10–12 år gammal. Episoden finns veterligen inte dokumenterad. Inget referat har hittats i lokaltidningen. Allt bygger på Sone Bangers egen berättelse.

Det måste ha utspelat sig någon gång alldeles i mitten av 1900-talet. Sone skrattade lika gott varje gång han berättade vad som hände.

Och han var, som sagt, fascinerad av fotboll. Mest fascinerad var han av målvaktens agerande mellan stolparna. Det var match, den här gången, hemma på Nickelvallen i Los. En viktig match. Kanske kommunmästerskap i gamla Los kommun och alltså före bildandet av Ljusdals storkommun. Kanske var det lokalkonkurrenten, laget från grannbyn Hamra, som var motståndare...

Det var stor publik på plats. Ståplats, vad annars, fanns det gott om, utanför det järnrör med stolpar som utgjorde avspärning mellan åskådare och fotbollsplan och med löparbana runt om.

Lilla Sone, han var ju mest intresserad av målvakten. Det var Olle "Lill-Olle" Svensson, 10 år äldre än Sone, som var målvakt i hemmalaget.. "Lill-Olle" var Sones absoluta favorit. Och Sone, han gick och ställde sig så nära målvakten som möjligt. Han stod alldeles bredvid ena målstolpen, för att på riktigt nära håll kunna följa "Lill-Olles" agerande mellan stolparna.

Matchtiden gick mot sitt slut och hemmalaget Los hade ledningen med uddamålet. Det var riktigt spännande. Hur skulle drabbningen sluta?

Det var då, alldeles i slutminuterna, som två anfallare i gästande laget lyckades spela sig fria. "Lill-Olle" i hemmalagets mål blev överspelad och de gästande anfallarna slog bollen mot mål.

Precis när bollen skulle passera mållinjen, så sträckte Sone fram sin lilla fot, och lyckades styra bollen utanför målstolpen!!!

Några gula eller röda kort hade domaren på den tiden inte tillgång till. Men med en väldigt tydlig gest, en skarp visselsignal och med rakt utsträckt arm, pekade domaren på Sone.

Han blev utvisad!

Ja, jag blev verkligen utvisad, berättade Sone, och skrattade än en gång åt episoden.

Den utvisade Sone, fick ställa sig utanför planen och utanför avspärningen.

Men vad gjorde det! Los hade ju vunnit och det var Sone Banger som avgjorde matchen!

Gunnar Högberg

NÄR SEKLET VAR UNGT!

Hälsingeidrottens första år.

Bernhard A:sson Onsell, Hälsinglands Idrottsförbunds första ordförande.

När Hälsinglands Idrottsförbund bildades den 16 april 1905 deltog Hudiksvalls IF, Bergviks IF, Marma IF, Söderhamns IF samt Söderhamns Sportklubb.

Platsen var på Idrottspaviljongen i det så kallade Elefanthuset upp vid den gamla Idrottsplatsen i Söderhamn. Initiativtagarna var Söderhamnarna Bernhard A:sson Onsell, Gustav Sköld och J.Th. Rylander.

Bernhard A:sson Onsell som var med redan 1896 när Söderhamn IF bildades valdes till distriktets första ordförande. Onsell var under många år sekreterare i Söderhamns IF och med sitt ordningssinne och organisatoriska förmåga föreningens store ledaren.

Det var också han som bjöd in distriktets föreningar till mötet då Hälsinglands Idrottsförbund bildades.

Hälsinglands Idrottsförbunds första ordförande Bernhard Onsell föddes i Söderhamn den 7 januari 1885. Han var alltså vid bildande av förbundet endast 20 år gammal. En post han innehade åren 1905–1910.

Efter läroverksstudier anställdes han som kontorist på Marma Sågverks AB:s skeppnings och huvudkontor i Stugsund, en anställning han lämnad 1909, då han för sin vidareutbildning reste utomlands. Under de närmsta två åren vistades han först i Hamburg och senare i London. Vid återkomsten till Sverige i slutet av 1911 erhöll han anställning som utländsk korrespondent hos Trollhättans Elektrokemiska AB, vilken anställning han hade till augusti 1917, då han tillträdde en tjänst som kontorschef och kamrer vid skandinaviska Grafitindustri AB i Trollhättan.

Bernhard A:sson Onsell

Distriktsmästare flera gånger.

När Hälsinglands Idrottsförbund för första gången arrangerade DM-tävlingar i friidrott 1905 segrade Bernhard A:sson Onsell i längd på resultatet 5.49 cm.

Vid samma tävlingar blev hans bror Fritz Andersson distriktsmästare i spjut på resultatet 62.29 (båda händer, 37.00 + 28.29).

Bernhard blev senare också distriktsmästare på 100 m, tresteg och två gånger i konståkning.

Bengt Olof Eskilsson

"Fika mitt i stan – Söderhamn och Hudiksvall"

"Bröd – Bakverk – Lunch – Deli"

Enångers IK första 100 år !!!

Söndagen den 25 mars 1923 träffades några idrottsintresserade ungdomar och bildade Enångers Gymnastik och idrottsförening.

På uppstartsmötet bildades sektioner för gymnastik, fotboll, skidor och allmän idrott.

Redan från början startades arbetet med att få till en anläggning för verksamheterna. Flera olika alternativ var på förslag, men av olika anledningar gick inget att genomföra. Det skulle dröja 35 år innan klubben hade en egen anläggning. Trots avsaknaden av någon idrottsplan så tränades det fotboll och den första matchen spelades 1925 på en "täkt" i Nyåker mot Hagaborgs IK från Norrala. Resultatet är okänt.

1929 ombildades föreningen och antog namnet Enångers Idrottsklubb. Gymnastiken bildade en egen förening något år senare. Under 30-, 40 -och 50-talet arrenderas mark för fotbollsspel på några olika platser runt om i Enånger, ofta väldigt primitiva anläggningar. Medlemskap i Svenska Fotbollförbundet och *Sveriges idrottsförbund* ansöktes om och beviljades 1931. Klubben spelade i Hudiksvalls-serien från 1932–47 med ett kort uppehåll i början på 40-talet.

1947 vann klubben Hudiksvallserien och efter kvalvinst mot Trönö IK blev det i några år spel i Hälsingesperien. Marken till nuvarande Brovallen köptes 1945 för 3 000 kr. Det dröjde 13 år innan planen var spelbar, mest på grund av brist på pengar.

I augusti 1958 kunde äntligen den första matchen spelas på Brovallen. EIK mötte då Norrala IF. Samma lag möttes även nästan på dagen 50 år senare när 50-årsjubiléet för Brovallen firades.

Premiärelvan. Bakre raden från vänster: Rune Olsson, Sven Hedlund, Roland Broberg, Lennart Settlin, Lennart Åkerlund och Stig Brodin.
Främre raden: Sören Johansson, Sven-Olov Zättlin, Arne Hedlund, Lennart Zättlin och Roland Sundqvist.

Den officiella invigningen av anläggningen skedde i juli 1959. Då var det en riktig "festhelg" i Enånger.

På lördagen var det fest på Svedjaparken med uppträdande av dåtidens sångcharmör Lars Lönndahl och på söndags-eftermiddagen invigdes Brovallen. Totalkostnaden för planen var 47 000 kr.

Invigningsmatchen spelades mellan dåvarande storlaget Marma IF och ett EIK förstärkt med några spelare med hälsingeanfuktning från allsvenska Sandvikens IF.

År 1964 vann EIK Lilla DM efter en seger och en oavgjord mot Ängebo IK. I lilla DM deltog lag från division 5 och lägre serier.

På pingstafton 1965 spelades det en vänskapsmatch på Brovallen mellan Sandarne SIF och EIK. Hemmalaget hade då förstärkning av den allsvenske skyttekungen **Lasse Heineman** med rötter i Enånger. Lasses pappa Gustav, var målvakt i EIK under 30-talet.

Lasse spelade 1965 i IF Elfsborg men han spelade i Degerfors IF då han blev allsvensk skyttekung 1963 med 17 mål.

En titel han delade med Bosse Larsson i Malmö FF.

Under 60-talet började kvinnor spela fotboll mer organiserat i många delar av landet. Enångers IK:s damer tillhör pionjärerna när det gäller damfotboll i Hälsingland. År 1971 deltog damlaget i den första damserien i förbundets regi.

År 1974 blev lagets målvakt **Elvy Sjödin** uttagen i Hälsinglands landskapslag. Hon spelade totalt 12 matcher i landskapslaget vilket gjorde att hon uppfyllde kriterierna (10 matcher) för att bli "stor grabb" inom fotbollen. Elvy fick beviset 1980 att hon var "stor grabb nr.22" inom Hälsingefotbollen.

Elvy är den enda från Enångers IK som fått den utmärkelsen. Damlaget vann sin första serieseger 1977. Även 1980 och 1985 stod laget som segrare när serierna var färdigspelade.

Den 25 juli 1989 upplevde herrfotbollen i EIK sitt dittills största sportsliga ögonblick genom att vinna DM-finalen med 4–1 mot Hudiksvalls ABK. Tränade ABK gjorde då Lars Lagerbäck, senare förbundskapten för flera olika nationer.

Under 1990-talet krigade EIK i toppen av division 4 i stort sett varje år. Det toppades med serieseger 1998 efter en mycket rafflande höstomgång. Den 3 oktober, i den sista omgången säkrades seriesegern i "Hälsingeallsvenskan" och därmed för första gången i klubbens historia att ta steget upp i division 3.

Samma kväll hade klubben planerat in sitt 75-årsfirande. Då blev det dubbla anledningar till fest på Enångers Bygdegård.

Sejouren i division 3 blev tyvärr bara ettårig den gången.

Laget hamnade på en 9:e plats. På grund av en serieomläggning räckte det inte till ett nytt kontrakt. Under 2000-talet har det varit spel i division 4, 5 och något år i division 6 på Brovallen.

Enångers IK deltog med ett juniorlag inom fotbollen redan 1946. På 60-talet när klubben fått en egen anläggning,

startades det fotbollsverksamhet även för yngre pojkar. På 80-talet började klubben också med fotbollsträning för flickor.

Ungdomsverksamheten har väl gått lite upp och ner genom åren men de senaste 7–8 åren har klubben haft cirka 100 ungdomar i olika aktiviteter från fotbollslek till seriespel. Det har varit möjligt tack vare det stora engagemang som ett 20-tal ungdomsledare visat. Fotbollsskola har genomförts under en vecka nästan varje år sedan 70-talet. Deltagantalet har varit uppemot 80 barn i flera år.

Som hos många andra klubbar har ekonomin hela tiden varit det som styr verksamheten inom föreningen. Med stort engagemang från föreningens medlemmar har pengar samlats in på olika sätt. Intäktsmöjligheterna har varierat genom åren, från festplatser på 30-, 40- och 50-talet, till bryggdansen på Borka brygga och karusellafstär på Bygdegården vintertid i början av 60-talet.

I mitten av 60-talet startades bingoverksamheten och i början av 90-talet kom Bingo-Lotto som ny inkomstkälla. De största intäkterna under de senaste 30 åren har vår sponsorgrupp dragit in, allt från en matchboll till fleråriga sponsoravtal. Under många år har föreningen haft mer än 150 sponsorer.

Då fotbollen varit den verksamhet som dominerat genom åren, så är det bara den som nämns i denna förkortade historik.

En mer omfattande historik finns att beställa för intresserade från undertecknad. Kostnad 50 kr + ev. porto (Pengarna går till EIK:s ungdomsverksamhet). Tel.nr. 070-289 95 48.

E-post: a.bjorkman53@gmail.com

100-årsjubileet firades på årsdagen av klubbens bildande, den 25 mars. Öppet hus med utställning av foton och tidningsurklipp på dagen och fest på kvällen.

Anders Björkman

Dubbelstraff tog musten ur Hudiksvall mot SIF

Återkomna F. Sjölin säkrade med två beundransvärd precision lagda straffsparkar Söderhamns IF:s seger över kollegorna från Hudiksvall vid gårdagens match på Söderhamns Idrottspark. Det blev en märklig uppgörelse, märklig därför att den delvis spelades i riktigt snöfall och därför att det trots det kyliga vädret var en strålande god stämning på läktaren med ordentliga hejarklackar, allsång och musik allt under ledning av maestro Tony Ferraresi.

5–2 blev slutresultatet efter en match, som visserligen vad beträffar spelet inte imponerade alltför mycket, men som dock tidvis bjöd på en mindre vanlig spänning. En dryg del av andra halvlek stod ställningen nämligen oavgjord och farliga anfall saknades inte. I ärlighetens namn måste emellertid konstatera att det vore orimligt att begära något glänsande spel i det tråkiga vädret och på den hala planen.

Göte Högman i toppform

SIF hade till matchen fått hem Folke Sjölin igen och han ryckte in på högerbacken och var dagens framgångsrikaste målskytt samtidigt som han var den bäste av backarna. Partnern "Kuno" Ellqvist däremot hade en mindre lyckad dag. I strålande slag målet, var Göte Högman i målet. Han blir bättre och bättre för varje match och utnyttjar sin rutin väl. Den här gången gjorde han åtskilliga s.k. paradržäddningar. Halvbackskedjan gick också bra med "Plogen" som boren strateg och sekundanterna hr slitvargar. I kedjan hade "Knallen" Jansson på vänsteryttern svårt att hålla sin plats - han drog sig oupphörligt inåt plan och kunde på så sätt aldrig möta bollarna utan fick nästan alltid springa och hämta dem. Det var synd för elegant spelande "riktige" innern "Kille" Lagergren var i slag.

Kedjan i övrigt behöll stort sett det trevliga spelet från Strömsbruks-matchen, även om det inte blev av riktigt samma höga klass som då.

Hjalle Melin, Hudiks starke man.

Utan Hjalle Melin i hudikförsvaret hade det säkerligen blivit ännu fler mål för SIF-kedjan, som inte hade någon överdriven svårighet med det övriga gästande försvaret. Hudik hade två man skadade från matchen mot Skärgården och det märktes ganska väl.

Man saknade det där smånätta, trivsamma spelet, som tidigare varit utmärkande för den blåvita elvan. Nu arbetade man företrädesvis med långbollar och spelet blev för det mesta ganska virrigt även om laget skapade en hel del farliga tillfällen och i ett par fall utnyttjade dem. Bäst i laget var utan tvekan Hjalle Melin, vilkens räckvidd och energi aldrig sviker. I övrigt utträttade Folke Johansson (gammal målvakt) ett gott arbete i det tysta som vänsterhalv.

I kedjan var "Pullman" Wennström för dagen som högerytter den bäste.

SIF tar ledningen..

Matchen började med några Hudiksvalls-anfall men lika full blev det hemmalaget förunnat att göra det första målet, som kom efter fem minuters spel och som hade centern "Daje" Danielsson till fader. Han kom fri framför målet och placerade bollen mycket lugnt och behärskat. Det andra målet kom efter ytterligare 20 minuters spel och målgörare var denna gång "Kille" Lagergren. Fyra minuter senare reducerade emellertid gästerna. Centern Nisse Persson kom efter ett trassel i hemmalagets försvar fri och skottet låg utom räckhåll för Göte Högman.

....men HIF kvitterar en stund....

Andra halvleken var inte mer än, fem minuter gammal förrän HIF kvitterade. Denne gång var det Wennström, som fick ta åt sig nedresta Hudiksvalls-supporters hyllningar. Målet satte fart i SIF:s livsandar och hemmalaget pressade nu friskt på,

flera farliga situationer uppstod, men det dröjde dock 20 minuter innan målet kom, denne gång med Georg Dahlström som målgörare. Närmast före och efter detta mål var matchen som mest rafflande och publiken satt mer än en gång med andan i halsgropen.

....till dess straffar avgör matchen.

Så kom emellertid de här ovan om nämnda straffsparkarna och därmed förändrades situationen och hemmalagets seger var säker. I 35 minuten blev Rolf Pettersson fälld vid strafflinjen. Domaren konfererade med sin linjeman och straff utdömdes. Folke Sjölin och mål. En minut senare blev Georg Dahlström fälld inom straffområdet. Folke Sjölin och mål. Exakt lika som minuten tidigare. Det var skott så det susade och rasslande i nätet, 5–2 alltså, snöfall och ruggigt när domaren **Erik Ångman från Marmaverken** blåste av.

Den trots vädret överraskande talrika publiken underhölls under halvtidspausen av Toni Ferraresi, som uppenbarade sig med dragspel och SIF-vals och ett gott humör, som smittade av sig både vid allsången och vid hejarramsorna under spelets gång.

Söndagen den 21 maj 1944 spelades matchen (snart 80 år sedan)

Georg Dahlström, forward i SIF, känner jag personligen mycket väl. Det var min systers svärfar. Vi hade samma intresse–**fotboll**.

Några speciella saker som man kommer ihåg.

Georg var frisör i Söderhamn och när jag som ung klippte mig hos honom, kostade det en 5 kr sedel. Men när jag betalade fick jag alltid tillbaka en 10 kr sedel. Man gick plus på en klippning. Jag fick chansen och bjuda tillbaka lite grann när jag jobbade på Svenska Fotbollförbundet. Han tog tåget ner till Stockholm en torsdag för att besöka mig på SvFF och kolla matchen AIK – Elfsborg. Men det bästa av allt den dagen för Georg var, att han fick sitta prata fotboll med min närmaste granne på kontoret, **UEFA presidenten Lennart Johansson**.

Glömmer aldrig när vi bilade hem på kvällen då han nämnde att det var en av hans bästa minnen i hans långa liv. Georg Dahlström blev 92 år.

Lars Hedlund

Det är lätt att glömma att betala medlemsavgiften i HIHS.

Den 1 juni 2023 hade 362 betalat sin medlemsavgift !

Finns er adress med här nedan, så har ni **glömt att betala** medlemsavgiften för **2023**.

Hur man betalar in avgiften, ser ni i kassörens ruta, sidan 2.

Stort Tack för ni stöttar HIHS !!

Ringvägen 1	Bergsjö	Västergatan 33	Iggesund
Fallvägen 24	Bergvik	Kättingvägen 15B 1102	Ljusne
Alirgatan 18 B	Bollnäs	Propsvägen 9	Ljusne
Edelsbergsvägen 56	Bollnäs	Smedsvägen 7 B	Ljusne
Eriknäsbo 4159	Bollnäs	Kårbölevägen 35	Los
Fjäle 6002	Bollnäs	Örnbergsvägen 10	Los
Långgatan 19 A	Bollnäs	Källene 658	Norråla
Sunnerstavägen 4	Bollnäs	Västra Höle Britesv. 9393	Rengsjö
Östantills Gård 2370 Acktjärä	Bollnäs	Abraham Bäckg 14 Lgh 1202	Söderhamn
Långgatan 24	Edsbyn	Box 325	Söderhamn
Ovanåkersvägen 31	Edsbyn	Ekonomikontoret	Söderhamn
Kulstötargången 11	Göteborg	Hälsingmo 327	Söderhamn
Dalgatan 2A	Hudiksvall	Kaptensgatan 3 A	Söderhamn
Fiskebyvägen 4 B Lgh 1204	Hudiksvall	Kungsgatan 16 A	Söderhamn
Jakobsbergsvägen 18	Hudiksvall	Mossbergsvägen 14	Söderhamn
Lastagegatan 10	Hudiksvall	Norr tullsgatan 29 C	Söderhamn
N:a Kyrkog 8B Lgh. 1201	Hudiksvall	Trädgårdsgatan 2B	Söderhamn
N:a Kyrkogatan 2	Hudiksvall	Östra Storgatan 34	Söderhamn
Nybyggaregatan 30	Hudiksvall	Strömvägen 10	Tallåsen
Storgatan 60	Hudiksvall	Gökropsvägen 5 B	Umeå
Fogsvansvägen 15	Hägersten	Box 3	Vallsta
Radhusgatan 19	Iggesund		

Resultatet av Christers kluriga frågor 1–2023 !!

Denna gång fick vi in 11 tipsrader av våra medlemmar i HIHS.

Av dessa var det 5 med 13 rätt.

Rätt rad.

- 2 Tre (3)
- X Christer Abris
- X Lev Jasjin, Sovjet
- 1 Catarina Lindqvist
- 2 Eva Olsson
- X En (1)
- X Håkan Sundin
- 1 Diskus
- 2 Yankee Stadium
- 2 ...att hon vid samtliga tre tillfällen delat titeln med någon annan
- 2 Handboll
- 1 Italien
- 1 Jägersro

2 - X - X - 1 - 2 - X - X - 1 - 2 - 2 - 2 - 1 - 1

1:a pris	2 Sverigelotter	Stig Dammbro
2:a pris	1 Sverigelott	Anders Ström
3:e pris	1 Sverigelott	Karl-Arne Jansson

Sverigelotterna skickas till er i samband med utskick av Idrottsminnen 2 – 2023

Redaktionen gratulerar vinnarna.

FRIIDROTTS SM i SÖDERHAMN

Apropå årets friidrotts SM i Söderhamn tror vi oss med säkerhet veta att Söderhamns IF var den första Hälsingeförening som anordnade en tävling i allmän idrott. Redan 1897 arrangerades det tävlingar i Söderhamn och när "Nya Idrottsplatsen" invigdes 1902 bjöd man in distrikts föreningar till invigningstävlingar.

Jag har under de senaste åren lagt en hel del tid på att söka resultat med Hälsingeanfästning från början av det förra seklet. De sverigebästelistor som ja jobbat med börjar 1882.

På den tiden var det i stort endast, med några få undantag de större städerna -framför allt Stockholm och Göteborg - som hade kommit igång och dominerade den allmänna idrotten.

Några Hälsingeresultat från slutet av 1800 har inte hittats men däremot från år 1900 då Gösta Stering född 1880, Söderhamns IF hoppade 250 i stav vid en tävling den 9 september i Söderhamn. Året därpå 1901 hoppar han som bäst 270.

In på det nya seklet kommer allt fler föreningar, även en del från Norrland med i leken och nästa gång vi hittar Hälsingar i Sverigestatistiken är året därpå 1902. Sten Björkman, född 1881, Söderhamns IF springer 100 m på 12.0 vid tävling i Söderhamn den 21 september. Josef Södergran, född 1884 Hudiksvalls IF hoppar 270 i stav och kastar 32.60 i diskus, ett resultat som han det året är sverigesexa på. Ännu en Söderhamnare finns med; Felix Hallqvist som stöter 18.15 i kula (båda händer, sammanlagt, vänster o höger).

Lite kuriosas:

Distriktets första ordförande Bernhard Andersson (senare Onsell) finns med 1904 i spjut både med en hand (36.55) och sammanlagt (64.53) . Han tar för övrigt hem fyra medaljer på det årets DM som gick under namnet Hälsingemästerskapen och genomfördes året innan Hälsinglands Idrottsförbund bildades.

Bengt Olof Eskilsson

Christer Stridhs kluriga frågor !!

Här kära medlemmar i HIHS, här har ni något att fundera över. Självfallet finns det fina priser att vinna !!

1:a pris 2 Sverielotter

2–3 pris 1 Sverigelott

1) Hälsingeguldet har delats ut sedan 1938. Vem är den enda idrottaren som tilldelats utmärkelsen tre gånger?

1 André Myhrer, alpint

X Torbjörn Ek, bandy

2 Ulf Bengtsson, bordtennis

2) *"Jag kände att jag aldrig haft ett så bra skjut på flera år".*
Vilken av dessa idrottare sa så under en intervju?

1 Anna-Carin Zidek

X Helena Ekholm

2 Magdalena Forsberg

3) Armand Duplantis blev förste svensk att hoppa över sex meter i stavhopp. Men vilken svensk var först med att hoppa över fem meter?

1 Hans Lagerqvist

X John-Erik Blomqvist

2 Kjell Isaksson

4) Vem blev Sveriges första världsmästare i rally?

1 Björn Waldegård

X Ove "Påven" Andersson

2 Stig Blomqvist

5) Ett svenskt damlag skrällde rejält och tog sig ända till Europacupfinal i basket 1991. De tog dessutom sex raka SM-guld under sin storhetstid. Vilket var laget?

1 Alvik BK

X Arvika Basket

2 Solna IF

6) Per-Olof "Posa" Serenius deltog i anmärkningsvärda 32 VM-finaler i isracing (två individuella VM-guld). Vad hade han för civilt yrke?

1 Brandman

X Polis

2 Sotare

7) Vilken förening tog det första DM-guldet i fotboll för damer?

1 Arbrå BK

X Hudiksvalls ABK

2 IFK Bergvik

8) 10 000 meter har varit lite av en paradgren för svenska OS-skrinnare. Hur många OS-guld har Sverige tagit på den distansen?

1 Fem

X Sex

2 Sju

9) 1907 spelades den första SM-finalen i bandy, men var någonstans spelades den?

1 Boulognerskogen, Gävle

X Brunnsviken, Stockholm

2 Perstorpögölen, Eksjö

10) Vilken spelare i Brynäs kan stoltsera med att ha tagit nio SM-guld i ishockey?

- 1 Håkan Wickberg
X Lennart "Tigern" Johansson
2 Tord Lundström

11) Sarah Sjöström är utan tvekan Sveriges bästa simmare genom tiderna. Vilken klubb tävlar hon för?

- 1 SK Neptun
X Stockholmspolisens IF
2 Södertörns SS

12) Hur många strikar i rad måste du slå om du ska göra en perfekt 300-serie i bowling?

- 1 Tio
X Tolv
2 Femton

13) 1997 var första gången damerna hade en egen officiell tävlingsklass i Vasaloppet. Vem vann det året?

- 1 Antonina Ordina, Sollefteå
X Kerrin Petty, Mora
2 Sofia Lind, Åsarna

När ni knäckt idrottsfrågorna

E-postar ni tipsraden till

christer.stridh@gmail.com

Vi vill ha svaren senast

31 juli – 2023

Lycka till önskar redaktionen !!

Dags för **SM i friidrott i Söderhamn**, där får vi några dagar med högklassig friidrott på hemmaplan. Leif-Göran Mosell och hans friidrottsgäng har gjort och kommer att göra en friidrottstävling av stort format. Det är bara att hoppas vädret blir fint den helgen 28–30 juli 2023.

Om allt går som vi (HIHS) tänkt, skall vi under SM-helgen dela ut utmärkelser till **Hälsingeguldet 2022** (Endast 1 nominering) **Hälsingeguldet Ungdom 2022** (5 nomineringar) och **Parasporten**. Från Parasportförbundet har vi haft hjälp med att utse kandidater till stipendierna, det kommer att bli 2 stipendier 1 manligt -1 kvinnligt.

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap (HIHS) har sedan 2016 delat ut Hälsingeguldet till bästa idrottsprestation under året. Nytt för i år är att **Hälsingeguldet Ungdom** har tillkommit, även det sponsrat av **OilQuick, Hudiksvall**.

För oss i juryn är det bara att samla ihop och gå igenom nomineringarna och till slut komma fram till de personer/lag som har gjort de bästa prestationerna under 2022.

Välkomna till Söderhamn friidrottstadion där det kommer att bli högklassig friidrott 28–30 juli 2023.

Lars Hedlund

Början till något stort ABK:s pojklag 1958 ..

Vissa påstår att det här laget inledde ABK:s avancemang uppåt i seriesystemet. Pojklaget var obesegrat i en lokal serie. Många gick sedan året därpå upp i juniorlaget. Där var även laget framgångsrikt, men föll i DM-finalen borta mot Bollnäs med 2–1.

1967 gick ABK upp i div 3. Med från pojklaget då var, Håkan Högdahl, målvakten Lars Rålund och lagledaren John Berg.

Stående från vänster: Harry Johansson, Sven-Erik Larsson, Arne Wallin, Bengt-Göran Nordin, Arne Mörtsjö, John "Jocka" Berg, lagledare.

På knä från vänster: Håkan Högdahl, Kurt Gjers, Ove Wahlström, Lars Rålund, Nils Rundqvist och **Anders Skoglund**.

Som sagt 1967 gick ABK upp i div 3 och var med i toppen i många år. Men det dröjde till 1975, då var det dags att ta klivet upp till div.2. Den bästa säsongen för ABK i div.2 Norra var 1977, då slutade ABK på 4 plats i serien.

Men hur fortsatte idrottande för vår **sekreterare i HIHS Anders Skoglund**.

Anders fortsatte upp i juniorlaget året därpå. 1960 flyttade han till Örebro och spelade handboll några år i IFK Örebro. De spelade i div 2, som då var den näst högsta serien. Via jobbet hamnade han senare i Stockholm. Där spelade han i Cliff tills han flyttade hem till Hudik 1972.

Där blev han spelande tränare i Strands IF. Efter den sportsliga karriären har Anders varit en stor tillgång för föreningen, där han är hedersmedlem. Anders är också en viktig person för Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Göran Strömbom

Sven-Gunnar Karlsson har tyvärr lämnat idrotten.

I över 50 år har han engagerat sig i Kilafors IF och han har under många år haft uppdrag i Hälsinglands fotbollsförbund och även i Hälsinglands idrottsförbund.

Som ledare i Kilafors fotbollslag var Sven-Gunnar Karlsson aktiv ända in på 2000-talet.

Han var verksam ända in i det sista i föreningens styrelse.

Sven-Gunnar Karlsson hade också under många år även uppdrag för Hälsinglands fotbollsförbund.

Han var också under många år engagerad i det som då hette Hälsinglands idrottsförbund, men som i dag har slagits ihop med Gästriklands idrottsförbund till RF-SISU Gävleborg.

Förutom att han intresserade sig för all idrott var han också mycket samhällsintresserad. Sven-Gunnar var en trogen medlem i HIHS.

Sven-Gunnar Karlsson blev 72 år gammal

Lars Hedlund

Göran Bergsten Sönderhamns TS vann senior-DM i tennis, finalseger över pappa Bo i två raka set

Hundratalet tennisvänner upplevde på lördagen den 20 augusti 1966, 40 minuter då det skrevs historia på Bollnäs tennisstadion. Under dessa minuter besegrade nämligen 19-årige Göran Bergsten i senior singelfinalen sin far, 41-årige Bosse Bergsten, en av Hälsinglands tennisvikingar genom tiderna.

Det var tredje gången 19-åringen figurerade i stora DM, men det var premiär för finalspel och därmed också första gången han blev seniormästare. **Triumfen bokades med siffrorna 6–4, 6–3.**

Det var som sagt en historisk händelse då far och son möttes i en titelmatch, men begreppet har förekommit i andra sammanhang också tidigare. Sålunda vann tennisordföranden Edvin Lindholm, Bollnäs, Oldboys-DM i Sönderhamn 1951, samtidigt som sonen Gustav blev juniormästare. Dessutom har Erik Blombergsson med sonen Gunnar spelat hem DM i dubbel.

Men det var första gången i Hälsinglands historia och kanske i hela landet som far och son möttes i singelfinal.

I matchens inledning fanns det en del som kunde tala för att Bosses rutin skulle bli avgörande, och 41-åringen tog också ledningen med 2–0 i set. Göran började dock inhämtningen och efter 3–3 och 4–4 lade han på några extra kol och avgjorde med 6–4.

I andra set hade Bosse ledningen med 3–2, men i fortsättningen blev det Göran som plockade gamen och segern skrevs alltså med 6–4, 6–3. Nu rörde det sig om två spelare som ingående känner varandra, och det var en anledning till att det inte blev någon direkt stor final.

Göran Bergsten visade dock genomgående upp ett säkrare och friskare spel. Hade hårdare servar och en bra backhand. När han blir mera säker vid nätet, får Hälsingland en ny storspelare.

Bosse Bergsten gick till final (**hans 22:a genom tiderna**) genom att överraskande slå ut Rolf Olsson Ljusdal, som i kvarten tidigare avfärdat Bror Arwelin. Tidigare hade Bosse klarat av S. Elwén, Edsbyn.

Göran Bergsten gick genom kvarten genom att slå L. Svender, Ljusdal, och i den resterande matchen slog Åke Öhman, Hudiksvall, P Wallemo, Bollnäs. I semifinalen fick sedan Öhman stryka på foten mot Göran Bergsten.

Det blev arvskifte efter DM-finalen. Men det var inga ledsna miner efter finalförlusten för pappa Bo ändå.

Lars Hedlund

Den som rapporterade denna sporthändelse var ingen mindre än signaturen PE-PE. Per Evert Persson som sedermera var den som startade upp Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap.

Inbjudan till 2023 års Idrottsresa.

**Denna gång "Styr-man" till Stockholm igen, för att kolla
Finnkampen den 2 – 3 september på Stockholm Stadion.**

Preliminärt program för resan.

Lördagen den 2 september

- 9:00 Avresa Hudiksvall, Söderhamn och vidare mot Stockholm
- 12:30 Lunchbuffé på Scandic Järva krog, där vi även har logi.
Efter måltiden checkar vi in på hotellet.
Sedan transport till Stockholms Stadion
- 16:00 Startar Finnkampen (Seniorer) på Stockholm Stadion
- 19:30 Avslutas 1:a dagens Finnkamp, vi åker tillbaka till hotellet där vi avslutar kvällen med en middag

Söndagen den 3 september

- 09:00 Frukost på hotellet
- 10:00 Kanske någon "gäst" kommer till hotellet och berättar om Finnkampens historia.
- 11:30 Avresa till Stockholms Stadion
- 13:00 Startar 2:a dagen på Finnkampen
- 16:30 Avslutas Finnkampen
- 17:30 Börjar hemresan
- 18:30 Stannar vi och avslutar resa med middag runt Uppsala
- 21:30 Väntas vi vara hemma i Söderhamn
- 22:00 Slutar resan i Hudiksvall

Notera att detta är ett preliminärt program, kan bli justeringar.

Priset: 2.500:- då ingår, resan, logi i dubbelrum, lunch och middag på lördag, och frukost och middag på söndag. Biljetter till Finnkampsdagarna. (Vi sitter under tak, sektion P)
(Ange önskemål om enkelrum till ett tillägg av 400 Kr.)

Anmälning som är bindande görs genom inbetalning
2.500:- till: Bankgiro **273–0133** eller Swish **123 038 81 65**
Glöm inte att ange ert namn på inbetalningsalternativen.
Senast 30 juli 2023.

Välkomna till 2023 års idrottsresa till Finnkampen.

Frågor om resan besvaras av : **Leif Styrman 070-229 93 00**

Ps. Vi kan tillägga att vår Finnkampsspecialist **Erik Wiger** kommer med på resan. **Det blir hans 65:e Finnkamp !!!**

Önskar Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

**SVERIGES BÄSTA
INDUSTRIFÖRETAG
TVÅ ÅR I RAD**

Hydraulikföretaget OilQuick

**Hälsinglands Idrottshistoriska
Sällskaps huvudsponsor, när det
gäller Hälsingeguldet och
Hälsingeguldet Ungdom**